

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De s[an]cto samuele p[ro]ph[et]a [et] iudice. Cap[itulu]m. lxxxij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

De sanctis in mēse augusti occurrētibus. Fo. cxcvij.

libro regum q̄ ex benedicta eorum prole suscep-
pta percipit. Fuit aut̄ helchana de ramatha in
sive ramatha: que in euāgelio dicit̄ armathia:
que sita est in more effraim: et fuit de isuar au-
culo moysi per chore descendēs: et sic per patrē
fuit de tribu leui: per matrē hō de tribu iuda.
Habuit quoq; duas vxores: videlicet fenennā
secundā et annā sterilē: et cū esset anna pulchri-
or: et vir eā diligeret: fenenna ei inuidēs expro-
brabat ei: et obijciebat sterilitatē. Et cū de mo-
re suo ascēderet debito tpe helchana: vt immo-
laret dño in silo: vbi tūc erat arca dei: que in ta-
bernaculo seruabatur: et quodā tpe ipse helcha-
na cū ambabus vxoribus ascēdisset: et filios ac
filias quos habebat de fenenna secū duxisset.
Anna tristis pro sterilitate ad fores tabernacu-
li egressa orauit ad dñm p̄ prole habenda: et vo-
rum vouit: q̄ si deus sibi masculinū largiret: q̄
faceret ipm nazarenū: et altaris ministerio per-
petuo deputaret. Et cū heli sacerdos eā orā-
torem obseruasset: et tristitie eius causam audis-
set: diuino spiritu eidem pronunciauit: q̄ deus
exaudisset eam: que est p̄missione sacerdotali
secura iam de sobole facta est: et reuersa cū viro
in domū suā cōcepit: et peperit filiū: vocauitq;
nomen eius samuel: eo q̄ a dño postulasset eū.
Nec ascendit mulier cum viro in silo: donec ab-
lacraret filiū. Et cū ipm ablacrasset: videlicet
cū esset annorū. xij. adduxit eum cū munerib;
in silo: et obtulerunt eum parentes heli: vt esset
minister in p̄spectu dñi: p̄m votum qd̄ emiserat
eū mater. Et nota q̄ sunt tres ablacratiōes.
Prima a lacte māmille: que fit in tertio anno.
Secūda a lacte infantie: que fit in septimo. Et
sic amouet puer a lacte: a pedagogo: a timore.
In hac hō tertio ablacratiōe samuel deo obla-
tus est quasi sã idoneus ad seruiēdū. Post hec
hō anna habuit tres alios filios: et duas filias
quod de? facere voluit: vt filiū quē quodāmo-
do p̄m carnē pro deo amiserat: in alia sobole tri-
placaret: et p̄ hoc osidat: q̄ qd̄ deo cōcedit etiā
in t̄pibus non amittit. Quēnerūt aut̄ in pace
helchana et vxor eius anna: et sepulti sunt in ci-
uitate sua in ramatha. Quib; aut̄ dieb; migra-
uerunt expressum nō habet: et idcirco gestis fi-
lij eius cuius solēntas sequitur: non immerito
premituntur. Hec vnde supra.

De sc̄to samuele p̄ph̄a iudice. Cap. lxxvij.

Samuel p̄-
phetar iudex po-
puli israel sc̄ssim-
us: q̄ nedū in-
ter patres antiquos sanctos
et sc̄amētī veteris ecclesiasti-
ci. xvi. ca. plurimū cōmēda-
tur: sed et iā in plerisq; diui-
ne scripture locis: vt sanctus
magnificat: et ponitur: filius

fuit helchane ephlarei de ramatha de tribu le-
ui: et anne eius vxoris: de quibus supra p̄mo
actū est. Qui matris eius orationib; a domino
postulatus fuit: voto p̄missio: q̄ ipm ad perpe-
tuū seruitiū domini māciparet: quod et paren-
tes ipsius fideliter adimplere curarunt: ipm q;
duodenē heli sacerdoti in silo obtulerūt. Et ab
illa erate: vt dicit iosephus plenarie p̄phetare
cepit. Cum aut̄ filij heli legis domini essent
transgressores: et heli tepide corrigeret illos: et
dominus eidem ac filiis eius per p̄phetā mor-
tem cōminatus fuisset: nec adhuc heli verbis
domini fidem plenā adhiberet: vt superius di-
ctum est in gestis heli. Factum est: vt heli in le-
cto suo faceret: et iam p̄ senectute ipsius oculus
caligasset: et samuel iacebat iuxta taberna-
culum cū heli sacerdote. i. ppe lectū eius. Quē
dominus vocauit ex nomine. Qui surgens ac-
cessit ad heli credans se vocatū ab eo: sed heli
ipm vocasse denegās ad dormiēdū remisit. Et
q̄ hoc ibidē et secūdo et tertio factum esset. In-
tellexit heli: q̄ deus ipsum vocasset: et instruxit
puerum qualiter iterum respondere deberet:
vocatū autem iterato a domino cum respon-
disset: loquere domine: indicauit ei dominus eā-
dem cōminatiōe in domum heli: quē primo fe-
cerat p̄ virū dei. Hanc aut̄ samuel ab heli ad-
suratus: indicauit omnia que locutus est ei deus.
Creuit aut̄ samuel et cognouit omnis populus:
quia fidelis esset propheta domini. Et consule-
bat eum omnis populus iuxta p̄ceptum do-
mini. Preceperat enim deus: vt abijcerent ario-
los et diuinicos: et huiusmodi: et sciscitarentur a
fratribus verbum domini. Doro hō heli sa-
cerdote: vt superius dictum est. Samuel in lo-
cum eius successit in iudicem. Qui populū do-
mini adduxit in masephar: vt oraret pro eis: eo
q̄ philistei terminos israel inuasissent. Tunc sa-
muel effudit aquā coram domino: in qua male-
dicta congesta erant: quam si bibat idolatria la-
bia ipsi inseparabiliter adhibebant: fore in si-
gnum federis sicut fecit ioseph. Quidā tñ asse-
runt samuelē idoli redigisset in puluerē: et mis-
erum dedit populo ad bibendū: et in barbīs eoz
iudicasse eos idolatrie a nō reis sicut oli fece-
rat moyses. Et iudicauit eos ibi samuel. i. do-
cuit iudicia dei. Et audierūt philistei cōgrega-
tum esse israel in masephar et armati ascende-
runt aduersus eos. Lamai itq; samuel ad do-
minum: et obtulit agnum lactentem in holocau-
stum. Et in initio prelio dominus in tonitru frago-
re magno super philisteos: et mora est terra: et p̄-
loca pandebat hīatus et philistei in fugam versi
sunt a filiis israel: qui percusserunt eos vsq; ad
terminos terre sue. Tulitq; samuel lapidem: et
posuit eum in terminis: nec aui sunt vltra phi-
listei intrare terminos israel: viuente samuele
iudicabat itaq; samuel populū in bethel et gat-
galis et masephar circūiens p̄ annos singulos et

Liber

reuerteretur in ramatha: sed et ibi iudicabat
isrl. **¶** **L**ū autē senuisset Samuel: posuit filios
suos iudices iobcl et abiam: alterū in bethleē:
alterum in bethsabe: vt ibi populum iudicaret.
Qui declinauerūt post auariciā et peruerterūt
iudicia. Quod non ferens populus petijt a sa-
muele regem. Qui diuina reuelatione Saulē
tribū beniamin sibi a domino missus vngit in re-
gem super israhel: et ipse samuel iudex est factus:
qui presuerunt simul in populo quadraginta an-
nis: vt iosephus scribit. **¶** Processu hō tempo-
ris mandauit samuel saulī regi iubere domino:
vt deleteret amalech: et nec hominū pceret: nec in-
mentis. Qui cōtra pceptum dñi: postq̄ ama-
lechitas expugnasset: pepercit agag regi ama-
lech: et optimis armentorum: ppter quod a do-
mino reprobatus est: et regnum eius ad dauid
translatum est ore samuelis prophete domino
ei mandante: licet propheta dei pro saule domi-
num plurimū exorasset. Sicq̄ post aliquot mē-
ses samuel propheta iussu diuino inuixit dauid
filium Isai de bethleem in regem futurum su-
per israhel adhuc viuente saule. Et extunc cepit
regnum Saulis declinare: dauid autem in om-
nibus prosperari: sicut dictum est supra in ge-
stis dauid regis quarto kalē. Januarij. **¶** Post
q̄ autem Samuel populum dei laudabiliter iu-
dicasset mortuus est. Et fletit eum vniuersus
israhel singuli tanq̄ propriū patrem lugentes:
et sepelierunt eum in sepulchro paterno in ra-
matha. Qui dormiuit in domino decimortuo
kalē. septembrijs. **¶** Huius ossa sacratissima:
Archadius imperator de iudea trāstulit in thra-
ciam portantibus episcopis: ac occurrentibus
populis tanta letitia: vt quasi presentem viuē-
temq̄ cernerent atq̄ susceperent: vt de palestī-
nā vsq̄ calcedonem iungerentur populorum
agmina in christi laudes vna voce personantia:
vt scribit hieronymus libro contra vigiliarium.
Hec est p̄io libro regū a. iij. cap. vsq̄ ad. xvi. et
alijs voluminibus quibus supra.

¶ De sancto Samuele presby-
tero. Cap. lxxxiij.

Samuel p̄-
byter ecclie edes-
sene claruit tem-
pore anastasi p̄-
mi imperatoris. Qui sancta
vita sublimis et doctrine: sa-
pientia clarus: multa aduer-
sus ecclie inimicos intētio-
ne tamen precipua contra ne-
storianos et timotheanos syro-
sermone conscripsit: quem apud constantinopo-
līm adhuc tempore suo in carne viuere: et scri-
pta eius se testatur agnoscere illustris gemma
dius: qui et apud ipsam ciuitatem in xpo quie-
uit in pace: ibidemq̄ tumulatus.

Septimus

¶ De sancto Bernardo abbate or-
dinis cisterciensis. Cap. lxxxiij.

Bernardus

d' abbas cla-
reualensis: et
doctor clarus
et tpe Eugenij
pape ter-
tij et federici imperatoris p̄-
mi: qui ex prouincia burgun-
die castro fontanis patre mis-
lite telecino matre alethi reli-

giosa dña ortus est: que sex mares filios genuit
et monachos futuros: feminā vnā scimonialē:
quos vt ediderat dño offerebat: et ipsos pueros
cibus grossiorib⁹ q̄n heremo q̄ magis curie nu-
trerebat. Lū autē tertij scz bernardū gestaret: in
vtero vidit per somnū catellū candidū et la-
trantem in vtero se habere. Quod cum cuidam
viro dei exposuisset. Ille voce pphetica respō-
dit: q̄ optimū catulū pareret: qui domus dei cu-
stos futurus esset: eo q̄ predicator fieret egre-
gius: et contra inimicos daret latratus: ac mul-
tos medicinalis lingue gratia esset curaturus.
Lū autē bernardus adhuc puer in natiuitatis
dñice nocte officij expectaret: auidi⁹ scire qua
hora xps natus esset: media nocte eidem appa-
ruit puerulus iesus: quasi denuo ex vtero ma-
tris nar⁹. Unde extūc illā fuisse horā dñice na-
tiuitatis cognouit. Ex illa q̄ hora in hīs: que p̄-
tinent ad illud sacramentū: sensus ei pfundior
et sermo copiosior dar⁹ est. Qd̄ p̄z in illo in-
operculorū suorū: qd̄ edidit: cū homeliā illā sup-
euangelio dñi dicitur. Dissus est gabriel. cōposuit. Verū
antiquus hostis eius castitati inuidēs: multos
ei laqueos tentationis opposuit. Lūz semel in
quādā feminā diu oculos defixos habuisset: de
se cōtinuo erubuit: ac in stagnū gelidarū aquarū
insiluit: ibiq̄ tā diu māsit: donec a carnali
cōcupiscētia tot⁹ refriguit. **¶** Alia nocte puella
qdā se nudā in lecto ipsi⁹ posuit: quā ille senti-
tiēs p̄lectulū ei pcessit: donec illa ipm cernēs
immobilē erubescēs inde recessit. **¶** Alias etiā
hospitat⁹ in domo vnius marrone: cū illa in ei⁹
pulchritudinē exarcessit: nocte silēter ad lectū
ei⁹ accessit. Illoq̄ clamāte latrones mulier se
abscondit. Surgētes hō famuli latronē q̄rūt: s̄z
nō inueniūt. Lūq̄ hoc idē vsq̄ tertio factū eēt:
mulier tandē desperata recessit. Dū hō mane a
socijs quereret: quō totvicib⁹ latrones clama-
set. Respōdit q̄ vere latro ei insidiat⁹ fuerat:
qz hospita thesaurū suū virginitatis irrecupera-
bilē auferre voluerat. Et extūc cisterciensij ordi-
nem ingredi deliberauit. Qd̄ cū fratres ei⁹ oī-
mode phiberent: tantā ei dñs gratiā contulit:
vt nō solum nō prohiberet: sed omnes fratres su-
os: et alios plures ad religionem domino lucrā-
retur. Fratris autē suo gerardo s̄ba ei⁹ vana repu-